

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Secundum Exemplar. Triduanæ Recollectionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

cius illius, qui Regis cuiuspiam servitio se mancipaturus de
eum alloqueretur: *Decrevi omnino tibi servire, O Rex, et
pro magna gratia habebō, si me inter servos tuos annuente
re dignaberis; sed prius per aliquod tempus hosti tuo capitani-
lissimo me associabo, et que strenue oppugnabo, variisque
iuris afficiam: an non hoc ipso facto mereretur, nunquam
inter Famulos Regis admitti? atqui idem facit, qui mox
supra indicato, Mundo valedicere decernit.*

V. Denique memor doctrinæ Eccl. 2. datæ: *Fili, accedens ad servitutem DEI, sit in timore, et prepara animam tuam ad tentationem: singulari studio te arma ad tentationes à Vocationis executione absterrentes, quales v. g. esse possunt inordinatus affectus ad aliquas Personas, deliciae & voluptates carnales, horror difficultatis &c. quas S. Augustinus conc. 1. in Plal. 36. fictos amicos vocat dicens: Ad quamcunque professionem te converteris, para te, pati fideles (tibi nempe clam adversantes) alioquin si te non paraveris, invenies, quod non sperabas, et deficies, aut peribis.*

VI. Pro Coronide hujus triduanæ collectione, legi placet, ex libello de imitatione Christi l. 3. c. 10. & quæ de religioso statu dicuntur, Ecclesiastico applica.

SECUNDUM EXEMPLAR TRIDUANÆ RECOLLECTIONIS.

Pro ijs, qui ad primum Sacrum ritè preparare se cupiunt.

SCopus hujus Recollectionis est; ut ex ipso titulo patet: *Preparare se ad primam DEO Hostiã cum debita reverentia & dispositione offerendam, si enim S. David pro templo Jerosolymitano totis viribus impensas preparavit, eò quòd non homini, sed DEO preparabatur habitatio, S. Siracides tam sollicitè monuit, ut ante orationem animus prepararetur, quantò magis ad Sacrificium omni tempore Oratione infinities præstantius dignè offerendum omni sollicitudo & preparatio adhibenda est. Merito ergo si integrum octiduum spirituali recollectioni impendi non potest, triduanam saltem instituitur, pro qua proinde aptas*

que Meditationes & Examina Statûs, ut vocant, in hoc se-
cundo Exemplari suggerentur, ut vel hoc brevi tempore di-
gnam de Sacerdotio, functionibusque illi annexis æstima-
tionem concipiat futurus Sacerdos, simulque utilem etiam
praxin addiscat, easdem functiones cum debita decencia, fru-
ctûque peragendi.

DIES PRIMA.

Tessera.

Nimis honorificati sunt Amici tui DEUS, nimis confor-
tatus est principatus eorum. Psal. 138.

MEDITATIO I.

DE OFFICIO ET DIGNITATE
SACERDOTIS.

Præludium I. est, imaginari tibi, quòd coram Christo in
cælis sedente, & Pontificiis vestibus induto stectens, vestes
sacerdotalis, & cum iisdem etiam omnem potestatem Sacer-
dotibus convenientem accipias, ita ut dicere cum eodem
Christo possis: *Data est mihi omnis potestas, in calo* (ut inde
Christum ad Altare advozem) *& in terra*, ut homines spi-
ritualiter ligare & solvere possim.

Præludium II. est, petere gratiam, ut officium & dignita-
tem Sacerdotum verè cognoscere, & pro tanto beneficio de-
bitas gratias, ut oportet, persol vere queas.

Punctum I.

Considera I. Quòd, sicut DEUS olim in Mundo naturali
duo luminaria creavit, majus unum, videlicet Solem, ut præ-
esset diei, alterum minus, nempe Lunam, ut præesset nocti;
ita in Mundo quoque politico duo luminaria, scilicet *Sacer-
dotes*, qui præessent diei, id est, spiritualium, & ad DEI cul-
tum pertinentium rerum curam gererent, & *Reges ac Magi-
stratum* sæcularem, qui nocti præessent, id est, quoad tempo-
ralia bona Populos sibi subjectos dirigerent, constituit, uti
Hugo de S. Victore in c. 1. Gen. notat.

Considera II. Quanam sint ista spiritualia, ad quæ admi-
nistran-

nistranda Sacerdotes sunt constituti, scilicet ut Sacrificium DEO sacrificent, thymiama Orationis publicæ, seu Horarum Canonicatum pro Populo offerant, & Sacramenta, ipsaque verbum divinum administrent.

Considera III. Quanta hinc dignitas Sacerdotali Statu oriatur, tanta scilicet, ut omnis Regum terrenorum, aliorumque Dominorum dignitas tantum Sacerdotum excellentiæ & dignitati cedat, quantum spiritualia corporalibus, & cælestia terrenis antecellunt, ita ut Vasquez non sine fundamento ex ipsa S. Thomæ doctrina petito docere aulos sibi, posse virtutis habitum ab Observantia communi distinctum circa cultum Sacerdotum constitui; eò quòd in illis speculatur quædam dignitas longè excellentior civili reperitur, metoque adeò S. Ignatius in Epist. ad Smyrn. dixerit, *Sacerdotium esse summam honorum omnium, quæ in hominibus consistunt.* Vide proin, an dignam hactenus de tali statu estimationem conceperis, aut certè concipere deinceps velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quam beneficium DEUS tibi concesserit, dum te præ tot millionibus aliorum hominum ad Statum tam excelsum vocare dignatus est, de quo Cassianus in Cant. gloriæ meritò dixerit: *Sacerdos DEI altissimi, si omnium Dominorum sublimitatem contempleris, sublimior es: sed Creatore tuo inferior es.* An non præ admiratione in illius Davidis Ps. 112. voces erumpes: *Quis sicut Dominus DEI noster, qui in altis habitat, & humilia respicit in calce, & in terra? Suscitavit à terra inopem, & de stercore elevavit pauperem, ut collocet eum cum Principibus, cum Principibus Populi sui.*

Considera II. Si S. Bernardus s. 52. de Christianis dicitur, ausus est, nihil ita displicere DEO, præsertim in filiis gratiæ, quam ingratitude, eò quòd scilicet, sicut plura beneficia quam Ethnici & Infideles acceperunt, ita magis quoque eadem agnoscere, & DEUM pro illorum collatione laudare, gratiasque debitas agere debuissent; quanto magis DEO displiciturum esset, si tu, cui beneficium tam grande per Sacerdotis collationem exhibitum est, illud non, ut oportet, gratias

præfissimo animo agnoscere, proque eodem, optimo, quo poteris, modo gratum te exhibere studeas.

Confidera III. Quis sit optimus, & DEO acceptissimus gratitudinis modus; si scilicet finem illum, propter quem tibi hoc beneficium contulit, perfectissimo modo obtinere studeas, atque ad eum omnes functiones Sacerdotales, eâ intentione & accuratatione, quem ipsa earundem functionum natura & dignitas requirit, perficere coneris. Statue proin, hæc ipsa in collectione functionum harum naturam & praxin sedulo indagare, & studiosè deinceps adhibere. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Confidera I. Si quotidiana docet experientia, quanto major est hominis cuiusque dignitas, tanto majorem quoque in eo gravitatem, integritatemque morum requiri; quantam à te velut Sacerdote ad summam dignitatem evectò DEUS & Homines, sanctitatem & gravitatem in omnibus tuis actionibus desideraturi sint. Id sanè appositè expressit pius Author l. 4. de imit. Christi c. 5. dum dixit: *Attende tibi, & vide, cuius ministerium tibi traditum est per impositionem manus Episcopi. Non alleviasti onus tuum, sed arctiori jam alligatus es vinculo disciplina, & ad maiorem teneris perfectionem sanctitatis. Sacerdos omnibus virtutibus debet esse ornatus, & alius bona vita exemplum præbere. Eius conversatio non cum Popularibus & communibus hominum sit, sed cum Angelis in cælo, aut cum perfectis Viris in terra.*

Confidera II. Quantopere gaudere, & vel hoc ipso etiam ex titulo gratulari tibi debeas ob Sacerdotij ordinem susceptum, eò quòd tam potens tibi per eum stimulus offeratur, ad omnem sanctitatem, virtutumque altissimarum studium sectandum, ut, quod es professione, actione potiùs, quàm nomine demonstres; ut actio respondeat nomini, & nomen cum operibus incidat, quemadmodum S. Ambrosius hortatur.

Confidera III. Quomodo tu hætenus similem sanctitatem obtinere studueris, & sectari deinceps velis, maximè cum, teste Concilio Tridentino Sess. 22. c. 1. nihil sit, quòd alios magis ad pietatem & DEI cultum assidue instruat, quàm eorum vita & exemplum, qui se divino ministerio dedicaverunt.

runt; cum enim à rebus sæculi in altiorem locum sublatis conspiciantur, in eos tanquam speculum reliqui oculos conspiciunt, ex illisque sumunt, quod imitentur. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE PRIMO SACERDOTIS OFFICIO,
SEV MISSÆ SACRIFICIO
OFFERENDO.

Præludium I. est, imaginari Christum in Altari Hostiam & Calicem de manu Sacerdotis accipientem, & æterno suo Patri offerentem, cum verè principalis offerens in Missæ Sacrificio sit ipse Christus, Sacerdotes verò Vicarij & Ministri duntaxat.

Præludium II. Petere gratiam, ut & dignitatem ac fructus hujus Sacrificij ritè cognoscere, & ad illud debita cum reverentia celebrandum convenienter te disponere possis.

Punctum I.

Considera I. Quàm præstans, Deoque gratum sit hoc Sacrificium, cum & ipsa res oblata, & ipse offerens principalis sit infinitæ dignitatis, ut ad eò merito hoc Sacrificium dignitate sua excedere dicatur quæcunque Sacrificia veteris Testamenti, etiam collectivè accepta, & propterea magis Deo placeat, quàm si quis omnes victimas possibles Deo offerret, aut omnes actus virtutum excogitabiles eliceret; nam, ut rectè dixit Bellarminus l. 1. de Missa. c. 1. Missæ Sacrificium non est opus nostrum, sed Christi; ipse enim est primarius, & sempiternus Sacerdos, qui seipsum per Eucharistiam Patri obtulit in Sacra Cæna, & quotidie per Ministros suos se offerit in Sacrificio.

Considera II. Quàm multiplex ex hoc Sacrificio fructus oriatur, is nempe, quem Thomas Kempensis l. 4. de imitat. 1. breviter sequentibus verbis indicavit dicens: *Quando Sacerdos celebrat, Deum honorat* (per holocaustum perfectissimum) *Angelos laudat* (nam & hi adstant velut mensa hujus Ministri, teste S. Chryostoro hom. 3. in epist. ad Ephe.) *Ecclesiam adificat* (cujus nomine hoc Sacrificium offert, ut eodem in placatus Deus ipsam regere & conservare, & augere

lignetur) *Vivos adjuvat* (utpote pro quibus fructum portionem hujus Sacrificij plerumque offert) *Defunctis requiem præstat* cum ad hujus oblationem animæ illæ perinde ut scintillæ de fornace proflire ex purgatorio sint visæ) & *sepe omnium bonorum participem facit* (propter meritum, satisfactorium, & impetratorium fructum copiosum sanè ex hoc Sacrificio ipsi obvenientem.

Considera III. Quam rectè proin Concilium Tridentinum Sess. 22. sic concludat: *Si necessario fatendum est, nullam inter Fideles haberi opus sanctius aut divinius, quam tremendum hoc Sacrificium, in quo & vivens illa hostia, quæ nos Deo Patri reconciliavit, quotidie in altaribus manibus Sacerdotum immolatur, fatendum etiam est, omnem ad hoc diligentiam adhibendam, & omni contentione elaborandum, ut quam maximâ fieri potest, puritate animi & devotione exteriori perficiatur.* Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Si Siracides cap. 18. de Oratione dixit: *Ante orationem præpara animam tuam*: & si David totis viribus præparavit impensas domus Domini pro Sacrificiis tantum corporalibus immolandis deputatæ, quanto majorem præparationem ad hoc Sacrificium omni oratione & Sacrificio Veteris Testamenti infinities perfectius ritè offerendum sit adhibenda; ut adeò meritò S. Chrysostomus hom. in Encænii dixerit: *Accedentes ad Eucharistiam, nõ putetis, quod accipiatis divinum corpus ab homine, sed ex ipsius Seraphin forcipe ignem, quem scilicet Isaiam vidit, vos accipere. Cogitate sanguinem illum salutarem, è divino illo & impolluto latere fluere, atque ideo vos omni reverentia ad illum accedentes, labiis illum sanctis excipite.*

Considera II. Qualis præparatio ad hoc Sacrificium dignè offerendum sit adhibenda, duplex videlicet, remota & proxima. Remota consistit 1. In assiduo conatu proficendi in vitæ puritate & sanctitate. 2. In pijsimo & sublimissimo sensu & devotione erga hoc SS. Sacramentum acquirenda. 3. In congruis gratiæ auxiliis ad hoc SS. Sacramentum sanctè tractandum frequenter implorandis. Proxima consistit, 1. In puritate corporis per jejunium & manuum,

orisque

orisque abluionem; & animæ munditiæ per confessionem vel contritionem præviã procuranda. 2. In optimæ intentionis formatione, fervorisque ac propofiti sanctæ sanctæ tractandi instauratione. 3. In certis, & ad hunc finem commodatis precibus devotè recitandis; qualis præ cæteris cenferi debet sequens oratio, cui Gregorius XII. indulgentias 50. annorum annexuit: *Ego Solo celebrare Missam, & conficere corpus & sanguinem Domini nostri IESU Christi juxta Ritum S. Romana Ecclesie, ad laudem Omnipotentis DEI, totiusque Curie triumphantis; ad utilitatem quædam meam, totiusque Ecclesie militantis, pro omnibus, qui se commendarunt Orationibus meis in genere & specie, & pro felici statu S. Romana Ecclesie, Amen. Caudam cum pace, emendationem vite, gratiam & consolationem S. Spiritus, perseverantiam in bonis operibus tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus. Amen.*

Considera III. Quàm solida sit hæc præparatio, quæ adeò à te tantò ferventiùs adhibenda, quanto certius tibi constat, juxta mensuram hujus præparationis ipsam cibis sacramentalem gratiam esse conferendam. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Non satis esse, ut ad tale Sacrificium diligenter offerendum ritè te præpares, sed insuper requiri, ut similem diligentiam in ipso SS. Sacrificio offerendo, & gratis post illud agendis adhibeas. Si enim Ethnici olim ante Sacrificiorum suorum oblationem clamare Præconem jubebant: *Aspice quod agis*; quantò magis idem dicendum erit Sacerdoti hoc divinissimum Sacrificium oblaturò.

Considera II. Quid præcipuè requiratur ad actualem celebrationem, videlicet sequentia tria. 1. Ut pronuntiationes & quæcunque actio exterior, non minùs ædificationi aliorum, quàm propriæ devotioni serviat. 2. Ut affectus & virtutes in Orationibus Missæ præscriptis studiosè eliciantur. 3. Ut Rubricæ & Cæremoniæ in Missali præscriptæ accuratè observentur, ita ut jure cum Christo post finitam Missam dicere queas: *Consummatum est*; id est, quidquid ad hoc Sacrificium offerendum à Christo vel Ecclesia præscriptum fuit, impletum est.

Confidera III. Qualis gratiarum actio post sacrificium à
 requiratur, scilicet talis; qualis tantum beneficium deest,
 amplissima, & optimis affectibus plena, quæ quidem sic insti-
 tuti possit, ut post lotionem manuum, in genua provolutus
 Christum intra te latentem his aut similibus verbis allo-
 quaris:

O utinam, IESU mi amantissima, sic agere tecum nunc
 possem, quemadmodum egit tecum Sanctissima Mater tua,
 aut nullus unquam Sanctorum! sed quoniam id non possum,
 conabor saltem, quantum mihi cum divina tuo auxilio li-
 cuerit.

Quemadmodum ergo firmissimè credo, te Dominum meum
 DEVM meum vere corporaliter mihi presentem esse, ita
 me tibi summâ, quâ possum, demissione subijcio, te adoro, ve-
 neror, & omni possibili affectu laudo, & glorifico, gratiasq;
 ago amplissimas divinae Maiestatii tuae pro omnibus beneficiis
 tuae SS. Humanitati, SS. tuae Matri, Omnibus Sanctis, omni-
 bus Defunctis & Viventibus, & mihi unquam exhibitis,
 præcipue vero pro institutione huius Venerabilis Sacramenti,
 pro Vocatione ad Sacerdotium, & pro SS. Corpore & Sanguine
 tuo iterum mihi communicato.

In gratiarum proinde actionem offero tibi DEO meo om-
 nia quidem merita SS. Vita, Passionis & Mortis tuae, & om-
 nium Sanctorum, speciatim vero omnia Sacrificia & com-
 munionis unquam peractas, aut peragendas, rogâque suppli-
 citer, ut hanc oblationem benigno cultu suscipere, gratiam-
 que habere digneris, si enim pretiosus quis haberem, id ipsum
 tibi offerrem; sed gaudeo, quod nihil pretiosius reperiat,ur,
 quam tu amantissimus Deus meus, quem sicut omnibus re-
 bus creatis longissimè præfero, ita ardentius quoque, quam
 amnes eas diligo, ideoque summo, quo possum, amoris affectu
 renuntio omni inprimis peccato, & occasionibus peccandi,
 & protestor, me nullies cum divina gratia moriturum, quam
 te Deum meum vel minimo peccato veniali voluntarie of-
 fendam. Renuntio quoque concupiscentia omnium rerum
 creaturarum, & protestor, me omnium illarum loco te Deum
 meum habiturum, & ex toto corde dilecturum. Renuntio
 denique omni iudicio & voluntati & amori proprio, eaque
 persuaasissima tua sanctissima voluntati & amori subijcio, id
 unum

unum suppliciter rogans, ut, quoniam ex me nihil sum, scilicet
 & possum, tu, sicut Velle misericorditer concessisti, ita pignus
 quoque pro tua immensitate largiaris, sed & me, aliosque
 iam viventes, quam defunctos tum in sacro hoc, tum alio
 tibi, & nunc maxime commendatos non modo in SS. tua
 vulnera suscipias, verum etiam ab omni malo custodito con-
 nium bonorum juxta sanctissimum tuum beneplacitum par-
 ticipes efficias, ut, quem nunc velatum suscepimus, & ala-
 ravimus in terris, de facie in faciem in calis videre olim
 mereamur. Quia vero, mi amantissime IESU, placere mihi
 scio, ut specialia quapiam beneficia à te velut omnium bono-
 rum fonte verissime mihi presente petam, ideo summa, ad
 possum, fiducia ac demissione rogo, Concede mihi misericorditer
 DEVS &c. perge in oratione S. Thomæ, vel propriis verbis
 speciales tuas necessitates expone; & si placet, ex Missali vel
 Diurnali orationem: *Gratias tibi ago omnipotenti &c.* libe-
 junge. Hunc ergo tum devotè celebrandi, tum gratias ag-
 gendi modum aut alium similem quomodo deinceps obse-
 vare velis, concludere, & quod semel decreveris, fortiter
 constanter exequere. Colloquium ad Christum cum con-
 gruis affectibus.

OCCUPATIONES

Per reliquum Tempus.

Reliquum hujus primæ diei tempus in tribus potissimum
 functionibus insumentur, quarum prima erit generalis Con-
 fessionis scriptio; ceteri enim nemo cogi debeat ad firmam
 confessionem faciendam, si tamen ullum tempus in vita ho-
 mineum esse, aut incitare potest ad illam faciendam, hoc pro-
 fectò, quod primam Hostiæ oblationem præcedit, tale cen-
 ri debet; nunc enim Sacerdoti præcipue dicitur à Christo
 quod olim Sacerdotibus Veteris Testamenti dicebatur: *San-
 ti estote, quia ego sanctus sum.* Levit. 11. & illud Isaie 54.
*Recedite (à Mundo & Peccatoribus) recedite, exite in
 pollutum nobis tangere, exite de medio eius, mundamini
 qui fertis Vasa Domini.* Si enim jam olim Judæorum Pæ-
 tifici Deut. 18. dicebatur: *Perfectus eris, & absque macula
 sum Domino Deo tuo,* idèoque Judas Machabæus 1. Machab.
 6. 4.

4. *elegit Sacerdotes sine macula, voluntatem habentes in*
Domini. quanto magis à Sacerdotibus Novi Testamen-
 ti sacerdotium incomparabiliter dignius possidentibus exi-
 gat, ut sicut sine macula, atque adeo de illis verificabitur,
 quod Lev. 21. dicitur: *Omnis, qui habuerit maculam de se-*
mine Aaron Sacerdotis, non accedet offerre hostias Domino,
ne panes DEO suo: Cùm ergo ad has maculas tollendas
 confessio generalis præcipue conducat, utpote quæ & majori
 cum sollicitudine indagat peccata, & magis intenso cum do-
 lore eadem detestatur, & cum perfectiori integritate confite-
 tur, facile apparet, eam saltem ab ultima generali confes-
 sione faciendam jure merito suaderi.

Altera occupatio consistit in Examine circa ea puncta, quæ
 ad conscientiam purificandam maximè conducunt. Hinc

1. Examina te ipsum, quibus peccatis hæctenus magis
 subjectus fueris, Deumque ac Proximum offenderis?
2. Quibus Passionibus maximè obnoxius sis, & quomodo
 deinceps easdem moderari velis.
3. An & quas occasiones extrinsecas habeas, aut habiturus
 sis ad peccandum; & quomodo easdem declinare velis.
4. Quâ diligentia & fructu Examen generale & particu-
 lare velut potissima ferè ad peccatorum extirpationem media
 usurpare soleas.
5. Quomodo Pœnitentiæ Sacramentum ad hunc finem
 præcipue institutum usurpare consueveris?
6. Quomodo mortificationi sensuum tam interiorum,
 quam exteriorum studueris?
7. Quas pœnitentias seu castigationes corporis, & quæ
 fructu peragere velis, ut dicere possis cum S. Paulo 1. Cor. 9.
Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne, dum aliis
predico, ipse reprobus efficiar.
8. Quomodo Recollectiones hebdomadarias, menstruas,
 annuas, quæ & ipsæ non minimum sunt ad conscientiam pu-
 rificandam medium, deinceps instituere velis.

Hæc, inquam, omnia sic inquire, ut tamen semper memi-
 neris, pios affectus doloris, verecundiæ, propositi, petitionis
 veniæ &c. inserere.

Tertia tandem occupatio erit Lectio libellorum piorum,
 & ad propositum Scopum præcipue servientium, quales ex-

Instruit. VIII.

K k

empli

empli gratia esse possunt, in primis Libellus de Imitatione Christi, ex quo hodie l. 4. c. 7. de discussione propria scientiæ, & emendationis proposito legi potest. Dieb. verò aliquot capita de industria selecta vel ex Ludovico Ponte to. 4. de perfect. Vel ex Sacerdote Christiano M. Ludovici Abellij, vel Manuali Parochorum P. Caroli Maffei, vel ex mearum Instructionum parte tertia & quarta, in quibus, quidquid ad Sacerdotem requiritur, succinctè & ordine proponitur.

DIES SECUNDA.

Tessera.

IN omnibus exhibeamus nos sicut Dei Ministros, reddentes ullam offensionem, ut non vituperetur Minister. 2. Cor. 6.

MEDITATIO I.

DE SECUNDO SACERDOTIS OFFICIO, SEU
HORARVM CANONICARVM DEVOTA
RECITATIONE.

Præludium I. est, imaginari S. Davidem cum citharæ manibus, coram Deo flectentem, & dicentem: In conspectu Angelorum psallam tibi, adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Præludium II. est, petere gratiam, ut dignam de hoc officio æstimationem concipere, & illud, ut oportet, impetare valeas.

Punctum I.

Considera I. Quòd sit secundum Sacerdotis officium, licet ut sit Mediator & Legatus Ecclesiæ ad Deum; ita enim S. Paulus 2. Cor. 5. insinuavit dicens: *Psunt in nobis verbum reconciliationis, pro isto ergo Legatione sumus.* Unde Sacerdos, quemadmodum S. Joannes Chrysostomus ait, *Medius stat inter Deum, & Naturam humanam, ut venientia beneficia ad nos deferens, nostras petitiones ad Deum perferens, & Dominum iratum reconcilians.*

Considera II. Quàm honorifica, summique meriti officium.

anda sit hæc Legatio, siue primò eum, ad quem velut Legatus mitteris, ipsum scilicet Omnipotentem Deum, consideres: siue Personas, à quibus mitteris, videlicet Ecclesiam Catholicam & Naturam humanam, attendas: siue negotium, pro quod legaris, spectes, nempe laudandum Deum & Sanctos, eosque placandos, atque ad varia dona conferenda, maxime avertenda propitios reddendos.

Considera III. Quàm aptum ad hanc Legationem ritè & decenter obeundam adjuvamentum Ecclesia tibi obtulerit, dum te ad Horas Canonicas persolvendas compellit; cum enim hæc Horæ ab ipsa Ecclesia, dictante Spiritu sancto sint compositæ, meritò sperari potest, nullà alià ratione melius Sacerdotem Legatione sua fungi posse, quàm si has Horas cum debita reverentia & devotione persolvere conabitur. Vide prorsus, quomodo hæctenus hac Legatione functus sis, & deinceps fungi velis, ne, si, quòd absit, eam negligenter, inhonestè, vel tepidè expleveris, in sententiam, quâ dicitur maledictus homo, qui opus Dei facit negligenter, miserabiliter delabaris, ut Consilium Aquisgranense cap. 130. loquitur. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quid requiratur ad hoc Officium ritè persolvendum, eadem scilicet conditiones, quæ à Legato coram Rege, ad quem mittitur, peroratu observantur, nempe 1. Ut convenientem corporis situm adhibeat, & vel ipsa corporis dispositione Majestatem Regis confiteatur, & reveretur. 2. Ut omnia verba integrè distinctè, & cum debita gravitate proferat. 3. Ut diligenter ad id, quod loquitur, attendat, petitionesque suas cum convenienti ardore proponens, finem legationi suæ præfixum obtinere studeat.

Considera II. Quomò æquius sit, ut tu has conditiones cum potentissimo & supremo Domino ac Deo locuturus observes, atque adeò horas Canonicas cum exteriori & interiori reverentia atque decencia recitare studeas; si enim, ut rectè discurret Cassianus collat. 23. c. 7. cum sublimi alicui homini, non dicam pro vita aut salute nostra, sed etiam pro alicujus lueri comodo supplicamus, totam in eum & mentis, & corporis aciem defigentes, ac nutu ejus trépida expectatio-

oratione pendemus, quanto magis, cum illi omnium oculorum cognitori supplicamus, intenta atque sollicita oratione ipsius clementia imploranda est; nec enim exiguam committit irreverentiam, qui precem Domino fundens, sub respectu eius quasi ab oculis non videntis, nec audientis in probæ cogitationis vanitatem, securus abscesserit; *quid enim est voce psallere, mente autem domum aut forum circumire, nisi homines fallere, & Deum irridere?* ait Concilium Trevirense secundum.

Confidera III. Quomodo has conditiones hactenus observaveris; an quoad corpus reverenter, quoad Vocem integer & distinctè, quoad memoriam attente, quoad intentionem prudenter (id est, convenienter ad finem orationis obtinendum) & quoad voluntatem ardentem (id est, congruos affectus eliciendo, maximè gratulationis, laudis, amoris, timoris & doloris ob peccata commissa, fiduciz, humilitatis & desiderij rerum cœlestium) horas tuas Canonicas rectè studueris, aut saltem deinceps studere velis, consilium Augustini sequens in ps. 30. sic loquentis: *Si psalmus oraveris: si gemis, gemere; si gratulatur, gaudere; si sperat, sperare; si timet, timere oportet.* Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quas industrias & media adhibere debeas ad hanc Legationem ritè, decentèrque obeundam, nempe: Ut dignam de utilitate & dignitate tantæ Legationis attentionem concipiens, antè, quàm orationem auspicias Deo cum quo locuturus es, summam Majestatem, omnium Angelorum præsentiam imagineris, sicque te ad debitam reverentiam & attentionem excites dicens: *In conspectu Angelorum psallam tibi, Deus meus, adorabo ad templum sanctum, & confitebor nomini tuo.* 2. Ut, sicut Legati omnes Famulos suos foris relinquunt, sed & omnes alias distractionum occasiones sollicitè vitant; ita & tu curis & affectibus tuis dicas cum Christo: *Sedete hic & requiescite, donec veniam illuc & ore;* omnesque sensus tuos, oculos præcipue ab omni curioso aspectu studiosè cohibeas, memor communitatis doctrinæ Ascetarum dicentium, custodiam oculorum Matrem devotionis. 3. Ut in amore Dei & Sancti Spiritus

refcere studeas; cum enim amantes nihil magis desiderent, nisi ut simul esse, & colloqui queant, totisque viribus repellant omnia impedimenta, quæ tale Colloquium, dissolvent, & impedire volunt; ita idipsum multò magis de anima Deum sincerè amante cogitandum est.

Confidera II. Quàm solida & efficacia sint hæc media, ut pote directè ad magnam menti reverentiam & attentionem conciliandam ordinata; quàm item facilis, ut quæ à Sæcularibus Legatis sine omni difficultate observantur.

Confidera III. Quomodo tu hæcenus easdem observaveris, aut observare deinceps velis, semper in mente habens præclaram S. Cypriani adhortationem serm. de orat. Dom. loquentis: *Cum adstantus ad orationem, vigilare, & incumbere ad preces toto corde debemus; cogitatio tunc omnis secularis & carnalis abscedat, nec quidquam tunc animus, quàm id solum cogitet, quod precatur, qua autem segnitias est, alienari & capi ineptis cogitationibus & profanus, cum Dominum deprecaris? quasi sit aliud, quod magis debeas cogitare, quàm quòd cum Deo loqueris? quomodo te à Deo audiri postulas, cum te ipse non audias? vis esse Deum memorem tui, quando tu ipse memor tui non sis?* Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE TERTIO SACERDOTIS OFFICIO, Videlicet Administratione Sacramentorum, et Verbi Divini.

Prælium I. est, imaginari Christum, nunc Verbum Dei prædicantem, nunc Vicos circumeuntem, & varia beneficia corporibus, animisque conferentem.

Prælium II. est, petere gratiam, ut tertium hoc Sacerdotis officium ritè cognoscere, & fructuosè administrare possis.

Punctum I.

Confidera I. Quòd sit tertium Sacerdotis officium, scilicet Sacramentorum & Verbi Dei, ac doctrinæ Christianæ fructuosa tractatio; hoc enim est, quòd Apostolus I. Cor. 4. ait: *Sic nos existimet homo, ut Ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei.*

Confidera II. Cùm Ecclesiæ Sacramenta, ut Concilium Tridentinum Sess. 7. in præfatione loquitur, sint ea, per quæ omnis vera iustitia vel incipit, vel cœpta augetur, vel auctius reparatur, ac proinde ex illis tanquam fontibus hauriuntur sic aqua illa viva, quam qui biberit, in æternum non sitit sed fiat in eo fons aquæ salientis in vitam æternam, quæ magnum tibi beneficium à Deo collatum sit, dum te præter alijs Ministrum horum Sacramentorum constituit, tibi amplam ea administrandi facultatem & occasionem obtinet ut merito tibi perinde ac Sponso Cant. 3. applicari possit dicitur, quod manus tuæ tornatiles aureæ, & plene hyacinthis sint Fidelium utilitati dispensandis. An non præter jure quoque illud S. Pauli I. c. repetatur; *Hic jam quæritur inter Dispensatores, ut fidelis quis inveniat.*

Confidera III. Quid fidelitas ista in administrandis Sacramentis à te requirat; nimirum 1. Ut pure, sanctè, & religiosè eadem administres, ne, ut S. Gregorius homo de tuo pastor. loquitur, similis fias aquæ baptismali, quæ peccata baptizatorum diluens, illos ad cœleste regnum mittit, & ipsa postea in Cloacam descendit. 2. Ut receptos ac approbatos Ecclesiæ ritus sedulo adhibeas, ipsûmque etiam Populum ad ritus hos magnificandos, & rectè intelligendos, quantum necesse est, aut expedit, instruas, & horteris. Ut magna cum promptitudine, & absque ulla suspitione veritatis illa administres; hilarem namque datorem, si in actione, in hoc sanè diligit Deus. Vide ergo, quomodo tres industrias deinceps observare velis. Colloquium ad Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quàm magnum iterum beneficium tibi collatum sit, dum Verbi divini Ministrum te constituit Deus id ex sequentibus S. Augustini in serm. quotid. verbis colligere potes: *Quid vobis plus esse videtur, Verbum Dei, an Corpus Christi? si vultis respondere, hoc utique dicere dicitur, quod non sit minus Verbum Dei, quàm Corpus Christi: ideo non minus reus sit, qui Verbum Dei negligenter audierit (vel tractaverit, vel prædicaverit) quàm ille, qui Corpus Christi in terram negligentia sua cadere permiserit.* S. Cypr.

pius verò serm. de orat. Domin. ait: *Evangelij præcepta, patres charissimi, nihil sunt aliud, quam Magisteria divi-
na, fundamenta adificanda Spei, firmamenta corroboranda
fidei, munimenta fovendi cordis, gubernacula dirigendi
viveris, præsidia obtinenda salutis.*

Considera II. Quomodo hoc Verbum Dei fructuosè tra-
diti & prædicari debeat; scilicet sicut cibus corporeus præ-
parari, & apponi solet (*non enim in solo pane vivit homo, te-
ste Christo Matt. 4. sed in omni verbo, quod exit de ore Dei*)
sic sicut per os in alimoniam cibos corporis sumimus, ita
per eor ad vivificandam animam escas doctrina celestis ac-
cipimus, quemadmodum S. Hilarius in ps. 118. loquitur,
neque adeò sicut 1. Cibus quoad substantiam bonus, cique,
qui sumit, conveniens esse debet, ita materiam seu doctri-
nam & argumenta Concionis optima, id est, ex S. Scriptura,
Ss. Patribus, aliisque probatis Authoribus desumpta, & Au-
ditoribus accommodata esse oportet; nam, ut S. Gregorius
10. mor. c. 1. rectè pronuntiavit, *debet Prædicator perspi-
cere, ne plus prædicet, quam ab audiente capi possit; ne, dum
parvis sublimia & non profutura prædicat, se magis curet
ostendere, quam Auditoribus prodesse.* 2. Sicut cibus bene
coctus esse debet, ita & concio per accuratum studium be-
ne præparata, ne alioqui verificetur commune proverbium:
*Qui ascendit Cathedram sine labore, descendit è Cathedra
sine honore,* & plerumque etiam sine fructu in se & Auditori-
bus reportato 3. Sicut cibus sale, pipere, aliisque aroma-
tis herbisque bene condiendus est, ita & concio sale discre-
tionis, pipere reprehensionis moderatæ, melle mansuetudi-
nis & charitatis, & herbis exemplorum & similitudinum, &
parabolarum idonearum grata Auditoribus reddenda. 4.
Sicut cibus in patinis mundis per fideles & sedulos ac mun-
dos Ministros apponendus, ita in concione quoque verba qui-
dem bona, & vernaculo sermone congrua; non tamen nimis
exquisita aut affectata (*nam prudentibus viris non placent
phalerata, sed fortia, quando non res pro verbis, sed pro re-
bus enumerandis verba sunt instituta,* ut rectè S. Prosper
l. 3. de vit. contr. c. ult. advertit; & ideo S. Paulus 1. Cor. 2.
sermonem suum & prædicationem non inpersuasibilibus
humanæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritus consiste-

re dixit) per fidelem memoriam, & per gratam vocis & actio-
nis moderationem proponi.

Confidera III. Quæ media adhibere debeas ad Verbum
DEI fideliter & fructuosè administrandum, videlicet 1. *Orati-
onis studium*: nam, ut S. Chrysostomus hom. 3. de incom-
preh. natur. div. sapienter dixit, *nihil aut parùm fructuosa
pi ex homilia potest, nisi oratio adjungatur*. Cujus veritatem
rationem reddens S. Bernardus ep. 101. *Nunc, ait, memora
tria hæc, Verbum, exemplum, oratio; major autem horum
oratio, ea namque operi & voci gratiam & efficaciam pro-
meretur*. Hinc Apostoli Act. c. 6. ubi alios pro externis co-
gitiis constituerunt, dicebant; *Nos verò orationi & in-
ferio verbi instantes erimus*. 2. *Sedula meditatio*: *Inc-
enim thus, inquit S. Augustinus in spec. peccat. non relin-
nisi ponatur in igne; nec virtus sinapis sentitur, nisi ex-
vatur in lapide, ita nulla S. Scriptura sententia vestra
declarat, nisi cocta in corde*. hinc S. Isidorus l. 1. de sancto
hono ait, *quanto magis quisque in sacris eloquiis assiduum
fuerit, tanto ex eis uberiorem intelligentiam capit*. 3. *Con-
scientia puritas, & vita exemplaris*; quid enim lingua ve-
rea, & cor ferreum: certè cujus vita despicitur, restat, ut eius
prædicatio contemnatur; *Vt ergo prædicandi veritas ser-
vetur, vivendi altitudo teneatur*, ut rectè S. Gregorius bo. 11.
in Ezech. dixit: *nam lucere tantum, vanum est, tute S.
Bernardo, tantum ardere, parum: ardere & lucere per-
fectum*. Vide ergo, quomodo hæc tria deinceps observare vo-
lis, Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quàm præclarum quoque cœnseri debeat Co-
techismi docendi munus, utpote per quod summa in triump-
phantem & militantem Ecclesiam fructus redundat; cum o-
nim solida instructio in doctrina Christiana sit fundamen-
tum Christianæ perfectionis, ab hac verò gloria Dei & San-
ctorum, augmentum & decus Ecclesiæ, salus denique totius
publicæ, & cujusvis animæ particularis dependeat, facile ap-
paret, quàm magna ex hoc munere ritè obito utilitas sperari
possit, quàmque ad eò rectè Joannes Gerson Cancellarius Pa-
risiensis dixerit, nescire se, an ullo alio munere, quàm
in hoc utilius & honestius occupari quis possit.

Confidera II. Quomodo hoc officium utiliter obire possis, videlicet I. ut materiam valde bene præpares, & parvulis accommodes illud S. Pauli 1. Cor. 3. usurpans: *Tantum parvulis in Christo lac vobis potum dedi, non escam solidæ & altioris doctrinæ; nondum enim poteratis capere & concoquere.* II. Ut bene valde, id est, cum simplicitate & mansuetudine proponas doctrinas, quas præparavisti; ut dicere cum S. Paulo possis: *Omnibus omnia factus, ut omnes lucrificiam.* III. Ut parvulos ad aptam receptionem doctrinæ Catecheticæ disponere coneris, efficiendo, ut modesti, attenti, & alacres sint ad excipienda & retinenda ea, quæ dicuntur, quod quidem facilius bonis verbis & munusculis, laudibusque, quàm asperis increpationibus & minis obtinebit.

Confidera III. Quæ media adhibere debeas ad hoc officium alacriter & fructuosè obeundum; videlicet I. Ut magnam de tali munere æstimationem concipias, frequenter perpendendo, quàm magnam Ecclesiæ & reipublicæ Christianæ utilitatem afferre, tibi que grandem coronam præparare queas. II. Si Christi ad Apostolos dicentis: *Sinite parvulos venire ad me:* & aliorum zelosissimorum virorum cum magna alacritate hoc munus obeuntium exempla frequenter ob oculos ponas. III. Si magna cum patientia fructum expectes salubrem S. Jacobi c. 5. doctrinam altè pectori inscribens: *Ecce Agricola expectat pretiosum fructum terra, patienter ferens, donec accipiat temporaneum & ferotinum: Patientes igitur estote & vos, & confirmate corda vestra.* Vide ergo, quàm efficacia & solida sint hæc media, & quomodo ea deinceps adhibere velis. Colloquium ad Christum.

OCCUPATIONES

Per reliquum hujus diei tempus.

I. Ethodie iterum tres occupationes, præter binas meditationes, magno cum fervore suscipiendas suadeo. Prima est, ut Ordinem tibi diurnum conficias, quem per totam vitam, quantum fieri potest, studiosè observes. Ad hunc autem ritè faciendum tria præcipuè observabis. I. Magnam

Kk 5

de rena-

de tempore æstimationem concipies; quem in Finem tibi geminā S. Bernardini fer. 4. post Dom. quadr. c. 4. sententia serviet: *Vide, peccator, temporis pretiositatem, quia modo dico tempore potest homo lucrari Seniam, gratiam, & gloriam.* Et iterum: *Tempus tantum valet, quantum Deus; quippe in tempore bene consumpto comparatur Deus.* Unde ut redimas præteritum tempus, & futurum bene colles, sequere exemplum S. Bernardi S. 20. in Cantica sic Deum alloquentis: *De mea misera & ista sume obsecro residuum sanctorum meorum; pro his verò, quos & videndo perdidisti, non perdidisti & vixi, cor contritum & humiliatum non despicies.*

II. Ut terra tibi somni & quietis tempora definias, & studiosè observes; alioqui enim pigritia & torpor magnam tibi, non temporis duntaxat, sed vitæ etiam partem auferat, ad reliquas diei actiones non parùm ineptum efficiet. III. Ut firmiter tibi persuadeas, vitam nostram mercatum esse, cujus dies cum abierit, tempus non erit emendi, quæ res, itaque consilium Siracidis Eccl. c. 14. sequere: *Ne desideris à die bono; & particula boni domi non te prætereat.* Dic proinde cum S. Chrysologo S. 12. *Vivamus Deo paululum, qui saculo & viximus totum; dedimus corpori annos, demus animæ paucos dies; tempus est, ut aliquando prævideas domui tuæ.*

II. Secunda occupatio est, ut singulas actiones ad Deum & teipsum pertinentes (nam eas, quæ ad proximum spectant, pro sequenti die servabis) percurras, & quem deinceps in illis peragendis modum & praxin observare velis, studiosè indages, & definias.

I. Itaque considera quomodo te in actionibus spiritualibus, puta Meditatione, SS. Missæ, recitatione horarum Canoniarum, lectione spirituali, Examiniibus conscientiarum, exercere; quas preces manè & vesperti ante & post mentem ad pulsus ternum Salutationis Angelicæ, ad sonitum horarum vel interdiu recitare; quos itè Sanctos in speciales Patronos eligere, quibusve obsequijs eos venerari, & demereri velis.

II. Quomodo intentionem bonis operibus, solum scilicet gloriâ divinam & beneplacitum præfigere, & quoties ac quâ ratione illam repetere velis.

III. Quomodo virtutem Sacerdoti convenientiâ, præcipue fructu

leis, spei, charitatis, religionis, humilitatis, mortificationis, caritatis, modestiæ, patientiæ, & obedienciæ studio te impendere velis, & quas occasiones habeas ad illas exercendas.

IV. Quomodo te in mensa gerere? quas recreationes, quomodo, & cum quibus usurpare velis.

V. Cui studio te impendere, aut quâ aliâ occupatione sive corporali, sive spiritali tempus, quod tibi ab actionibus reliquis superest, impendere velis, ut contra otium velat omnium malorum originem te potenter tuearis. Quæ omnia, cum maturè consideraveris, & quæ optima tibi videbuntur, elegeris, id unum superesse existima, ut clavum constantiæ, quo omnia tua decreta & proposita confirmetur, & stabiliantur, adjicias.

III. Tertia occupatio erit sacra iterum lectio, inprimis quidem capituli 25. ex lib. 1. de imitatione Christi; deinde verò unius vel plurium paginarum ex alio libro ascetico, quem vel ipse tibi velut proposito scopo convenientissimum elegisti, vel ab alio electum accepisti.

DIES TERTIA.

Tessera.

Redde mihi lætitiâ salutari tui, & Spiritu principali confirmam. Pl. 50.

MEDITATIO I.

DE TRIPLICI ZELO SACERDOTIS.

Præludium I. Est, imaginari Apostolos in cœnaculo Jerosolymitano sedentes, & virtute ex alto, id est, Spiritu Sancto in specie ignis apparente instructos; per hunc quippe ignem, qui & sursum flammæ ejaculatur, & non in seipso duntaxat calidissimus est, sed alios etiam calefacit, rectè triplex Zelus, gloriæ Dei, propriæ & alienæ salutis indicatur.

Præludium II. Est, petere gratiam, ut naturam & motiva hujus Zeli bene cognoscere, & eundem vehementer in corde tuo accendere possis.

Punctum I.

Considera I. Quid sit zelus gloriæ divinæ, nempe nihil aliud, quàm vehemens desiderium, ut Deus ab hominibus magis

magis & magis semper cognoscatur, per omnia zstinetur, & ametur; cum enim gloria in genere nihil aliud sit, quam *elara cum laude notitia*, merito, si gloriam Dei vere desideras, optare quoque debes, ut infinita ejus bonitas cognoscatur, & quod inde per se sequitur, cognoscentes in ejus admirationem, laudem, amorem rapiantur.

Confidera II. Quomodo constitutus debeat esse hic *Zelus*, quod scilicet tres debeat habere conditiones. Et I. quidem esse *universalis*, id est, ad universum vitæ statum, & omnes ac singulas vitæ actiones se extendens, sicque doctrina S. Pauli observetur. 1. Cor. 10. monentis: *Sive manducatis sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite*; Ut in omnibus glorificetur Deus. II. *Purissimus*, id est, nullam aliam secundariam intentionem cujusvis alterius boni, puta delectationis, honoris, beatitudinis, admodum habens, quam non propter gloriam divinam ultimum intentionem elicias, hic enim verè locum habet illud S. Augustini: *Minus te: (& gloriam tuam) amat, Dominus, qui propter te (& gloriam tuam) aliquid amat, quod propter te (& gloriam tuam) non amat*. III. *Liberalissimus*, id est, non simpliciter gloriam Dei, sed *majorem* semper affectans, atque adeò ea semper media eligens, quæ ad majorem Dei gloriam sive *intensivè* per opera majorem difficultatem continentia, & intensiorem amorem declarantia (qualia sunt generosus contemptus honorum & voluptatum, nec non magnanima fortitudo inter adversa) sive *extensivè*, incitando scilicet, & juvando alios, ut simili modo gloriam Dei quarant, quo modo S. Ignatius omnia ad majorem gloriam operari solebat.

Confidera III. Motiva, quæ ad majorem Dei gloriam querendam impellere te possint. Primum est, quod scilicet iste adeò sit excellens, ut ipse Deus & Christus omnia, que operati sunt, creationem scilicet & recreationem, seu redemptionem humani generis, Angelorum, & totius mundi non aliam ob causam, quam propter gloriam suam fecerint: *universa enim propter se operatus est Dominus*, teste S. Scriptura prov. 16. & ipse Christus Jo. 8. de se factus est, se non propriam, sed Patris cœlestis gloriam querere; unde merito de tali intentione exclamans S. Bernardus S. de dilig. Deo

Amator Sanctus, inquit, & castus! ô amor dulcis & suavissimus affectio! ô pura & defœcata intentio voluntatis, eò certè defœcator & purior, quo in ea de proprio nihil admixtum relinquitur, quo totum divinum est, quod sentitur. sic affici, Desficari est. Secundum est, quòd infinita beneficia Dei exigant, ut, sicut ille bonum nostrum tam sollicitè quaerit, & sic amorem erga nos suum demonstravit; ita nos quoque amorem mutuum erga ipsum ostendere, atque adeò bonum ipsius pro viribus procuremus; bonum autem Deus, qui seipso plenus, bonorum nostrorum non eget, aliud participare non possit, quàm extrinsecum hoc, id est, gloriam suam; quæ certè singularis est naturæ humanæ dignitas, ut ad idem bonum Deo tribuendum efficaciter concurrat, quòd sibi Deus tam admirandis modis in hac vita procurat, & in æternum à suis accipiet. Tertium est, quòd ex hoc bono, ejusque intentione omnia nostra bona promanent; sicut namque ex eo, quòd Deus hoc sibi bonum, id est, gloriam suam velit, nobis & naturam, & gratiam & gloriam suam communicat; ita nos ex eo, quòd ei bonum hoc volumus, bona omnia necessaria naturæ & gratiæ, & gloriæ efficaciter comparamus, etsi de nobis non cogitemus. Vide ergo, quàm efficacia sint hæc motiva, & quomodo tu deinceps excitare in te ardentissimum divinæ gloriæ Zelum velis. Colloquium ad Christum.

Punctum II.

Considera I. Quid secundus Zelus, propriæ scilicet salutis à te requirat, nempe ut omne verum malum, quale est unicum & solùm peccatum à te efficaciter avertas; & omne verum bonum, quale est sola & unica virtus Deum velut summum bonum possidens, pari efficacia & sollicitudine tibi procures, uti Psalmista ps. 33. indicavit dicens: *Quis est homo, qui Cult & vitam, diligit dies videre bonos? declinat a malo, & fac bonum.*

Considera II. Quales condiciones requirat hic Zelus, videlicet sequentes tres. I. Ut sit *appretiativus*, id est, suam salutem omni alienæ præferens; *quid enim prodest homini, si universum mundum lucretur, anima vero sua detrimentum patiatur*, inquit Christus Matt. 16. II. Ut sit *prudens*,

dens, id est, apta media ad finem sibi propositum eligens, mercatorum more, qui varias industrias excogitant, adhibentque, ad merces & lucra optima facienda. III. Ut sit efficax, non in puris desiderijs consistens, sed manum operi admovens, illudque Siracidis Eccl. c. 9. semper in mente habens: Quodcumque potest facere manus tua, instanter operare.

Confidera III. Quam ob causam hunc Zelum specialem studio in te suscitare debeas, nempe quia animam tuam unicam habes, atque adeo si hanc perdas, omnia perdidisti, & miser, & miserabilis es. Hinc Ecclesiasticus tam sollicitus monet c. 30. *Miserere anima tua placens Deo: & S. David ps. 118. factus est: anima mea in manibus meis semper, quae ut bene notat S. Bernardus, sicut, quod in manibus tenemus, non facile obliviscimur, sic nunquam oblivisci debemus negotium animarum nostrarum, & illa cura vigeat prominentius in cordibus nostris.* Vide ergo, quomodo hunc Zelum haecenus fovcris, aut deinceps saltem excitare velis, memorandam D. Eucherij in epist. paroen. sententiam in mente semper habens: *Primas apud nos curas, quae prima habetur, obtineat, summamque sibi sollicitudinis partes saluam, quae saluta est, vendicat; hac nos occupet in praesidium ac tutelam, quae jam non plane prima, sed sola. Omnia vincat et studis, quae praecedit omnia.* Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quid tertius Zelus salutis alienae à te erigat, scilicet ut eandem sicut tuam procures, atque adeo patenter ad peccatorum fugam, & bonorum operum seu virtutum exercitium alios quoque impellas eurae tuae commissos; hoc enim mandatum illud Dei: *Diliges proximum tuum, sicut te ipsum:*

Confidera II. Quas condiciones à te hic Zelus tuus erigat, videlicet sequentes tres. I. Ut sit *Ordinatus*, id est, in Ordo, quem Deus in servando proximo observari voluit, diligenter observetur; nempe ut non alia ex causa, quam propter Deum diligatur; nec ita salutis alienae cura suscipiatur, ut propria detrimentum accipiat. II. Ut *Universalis* sit, id est, ad pauperes aequè ac divites, deformes aequè ac formosos

los, nobiles æquè ac ignobiles se extendens, cum imago ac voluntas Dei ad talem dilectionem impellens in omnibus æqualiter eluceat. III. Ut *suavis & mansuetus* sit; sic etiam Christus Matt. 11. docuit dicens: *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde, & invenietis requiem animarum vestrarum*, non proprijs duntaxat, sed alienis etiam curæ vestræ commissis, nam ut S. Chrysostomus ho. de mansuet. rectè dixit, *nihil ita conciliat Domino Familiare, ut quod videant illum tranquillū se offerre ac mansuetudine jucundum, nam & talem majorū faciunt, habentque pro Patre & non Domino. Gratus est videntibus, gratus & his, quibus tantum nomine notus est. Neque facile ullum invenies, qui audiens laudari hominem mansuetum, illum videre, & oculos non desideret, & non habeat in aliquanta lucris parte, ejus majus amicitia posse frui.*

Confidera III. Quibus motivis excitare hunc Zelum debeas, videlicet I. exemplo Christi in hunc mundum descendens, ut animarum salutem quæreret, subque exemplo ad similem Zelum accenderet. Hinc tibi pariter, ac S. Petro olim dixerat, dicit: *Si diligis me, pasce oves meas.* II. *Dignitate animarum*: nam, ut S. Gregorius Nyssenus ait hom. 4. in Eccl. *qui humanam novit naturam, nec totum quidem mundum dixit satis justum pretium, quod detur pro anima hominis*; hinc alter S. Gregorius, Magni s videlicet I. 1. hom. 12. in Ezech. ait, *Nullum omnipotenti Deo tale esse sacrificium, quale est Zelus animarū* S. Chrysostomus verò ho. 3. in 1. Corinth. etfi, inquit, *immensas pecunias pauperibus eroges, plus tamen effeceris, si unam converteris animam.* III. *Propria salutis studio*: ad quam certius & abundantius obtinendam efficacissimum medium est hic Zelus, nam, ut S. Chrysostomus sapienter pronuntiavit ho. 3. super Gen. *hoc nostra salutis argumentum erit, & occasio, si non solum pro nobis ipsis solliciti, sed & proximo utiles fuerimus, ipsum ad viam veritatis manuducentes.* Imò non communis duntaxat, sed magnæ etiam gloriæ argumentum esse hunc Zelum, Christus ipse Matt. 5. testatus est, dum dixit: *Qui fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in regno celorum.* Vide ergo, quomodo per hæc motiva hunc quoque Zelum in te excitare, & constanter fovere velis. Colloquium ad Christum.

MEDI-

MEDITATIO II.

DE MEDIIS AD SACERDOTIS OFFICIUM RITE OBEYNDVM NECES-
SARIIS.

Præludium I. Est, imaginari, te coram Christo in oratione constitutum, & ut media tibi ad vocationis executionem necessaria suggerere dignetur, rogantem, lorica seorsum triplex circa pectus accipere, quo contra omnia impedimenta, quæ te à dicta executione impedire possunt, efficaciter moveas.

Præludium II. Est, petere gratiam, ut talia remedia cõrè cognoscere, & constanter adhibere valeas.

Punctum I.

Confidera I. Quod sit primum medium ad Sacerdotii officium ritè obeundum, scilicet *studium orationis continuum*, quod in tribus potissimum occasionibus ostendi debet. I. In Exercitijs spiritualibus quotidianis, puta SS. Missæ sacrificio, officio divino, lectione spirituali, Examine conscientiæ &c. cum omni diligentia obeundis. II. In cursu ad Deum, quando vel negotium aliquod suscipiendum vel aliquid pro se, alijsve impetrandum; vel periculum aliquod vel tribulatio superanda est. III. In reliquis satisfactionibus, ut scilicet & in his mentem ad Deum attolens, easque ad Deum referre assuescat, quam quidem consuetudinem S. Ignatius hominibus piè occupatis magis expeditam & necessariam dicebat esse, ideòque vehementer suis operarijs commendabat.

Confidera II. Quàm necessarium sit hoc medium ob triplicem causam. I. Ut gratiam pro functionibus necessariis obtineat, cum omne datum optimum & donum perfectum deorsum sit descendens à Patre luminum, teste S. Jacobo, & deòque, ut rectè S. Augustinus l. 4. de doctr. Christ. c. 11. dixit, munus suum ut præstet, magis sit opus orationis, quam Oratoris facultate. II. Ut efficaciam obtineat suis functionibus, cum ipse quidem plantare & rigare possit, incrementum autem dare solius Dei sit; unde præclare S. Bernardus

ep. 101. nunc autem, inquit, manent tria hæc, Verbum, ex-
 ceptum, oratio, major autem horum oratio, ea namque ope-
 & Soci efficaciam & gratiam promeretur. III. Ob
 propriam consolationem, ut scilicet in se experiatur, quod
 Christus Matt. 11. dixit: Venite ad me omnes, qui laboratis,
 & onerati estis, & ego reficiam vos; ideòque & ipse cum
 David. ps. 118. dicere possit: Os meum aperui, & attraxi
 spiritum.

Considera III. Quàm efficaces sint hæ rationes, quàm-
 que adeò meritò impellere te debeant, ad continuum ora-
 tionis studium modo supra dicto exercendum; cum verè Sa-
 cerdoti convenire videatur illud S. Augustini ho. 40. rectè
 vult vivere (& Sacerdotis officium exercere) qui rectè no-
 nit orare. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quòd secundum medium ad finem supra-
 dictum meritò mortificationis studium continuum censua-
 tur in eo præcipuè consistens, ut omnem inprimis inordi-
 natam concupiscentiam cujuscunque rei inordinatæ sollici-
 tæ devitet (quæ mortificatio interna vocatur) & ipsam et-
 iam carnem jejunijs, cilicijs, flagellis aliisque similibus a-
 spectatibus spontè susceptis, aut à Deo immixtis castiget,
 quæ mortificatio externa appellatur.

Considera II. Quòd & hoc medium triplicem ob causam
 summo opere sit necessarium Sacerdoti. I. Ut fructuosè mu-
 nere suo fungatur; cum, sicut palmes non bene putatus pa-
 rum fructificat, ita Sacerdos quoque non bene mortificatus
 exiguum fructum afferat; unde meritò Christus Luc. 14. di-
 citur Apostolis: Qui non renuntiat omnibus, non potest meus
 esse discipulus. Et S. Paulus ad Galat. 5. pronuntiavit: Qui
 Christi sunt (id est, eidem tanquam viti verè uniti) carnem
 suam crucifixerunt cum concupiscentijs suis. II. Ut secu-
 re fungatur, suo munere; cum in medio civitatum, natio-
 nis prava, fera illæ (id est passionis animi) multò plus ha-
 beant ad delinquendum, exorbitandumve ab aquo nutri-
 menti, ut S. Chrysostomus l. de Sacerd. ostendit, atque adeò
 tanto mortificationis vehementer opus habeant. III. Ut
 libere eodem munere fungatur, cum nemo alium efficaciter

Instr. VIII.

LI

corri-

corrigere & curare possit, nisi ipse à vitijs & inordinatis concupiscentijs sit liber, sed meritò commune illud adagium: *Medice, cura te ipsum*: audire debeat.

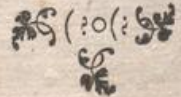
Considera III. Quàm & hæ rationes efficaces admodum sint ad mortificationis studium continuum tibi persequendum; & quomodo tu hactenus illud susceperis, & suscipere deinceps velis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Quòd tertium medium ad Sacerdotis officium ritè obeundum meritò *studium humilitatis* perpetuum reputetur; quæ humilitas in eo consistit ut verè ex animo despiciat, & servum inutilem, id est, ex se nihil efficere potentem existimet; atque ab alijs etiam despici potius, quam jurijs magis affici, quàm honorari cupiat, sicque Christi Redemptori suo similior evadat; nihil autem unquam gloriæ de quocunque opere & effectu adscribat, sed illud Davidicum semper in mente habeat: *non nobis, Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.*

Considera II. Quàm multi & præclari fructus per hoc humilitatis studium tibi obventuri sint, nam I. ad officium & functiones tuas optimè te disponet, cum humilia & contemptibilia eligere soleat Deus, ut confundat fortia. II. Mirè te roborabit adversus respectus humanos, qui non modicè impediunt fructum animarum, cum ut sic dicitur: cum S. Paulo ad Gal. 1. *Si hominibus placerem, Christi servus non essem.* III. Post functiones potenter te contra vanam gloriam defendet; uti satis clarè S. Augustinus innotuit dum dixit: *nisi humilitas omnia, quæcunque benefecerint, & præcesserit, & comitetur, & subsequuta fuerit, jam non de facto aliquo bono gaudentibus totum de manu extorquetur superbia.*

Considera III. Quàm pretiosi sint hi fructus, digni ut propter eos singulare hujus virtutis desiderium, studiumque suscipias; & quomodo id suscipere velis. Colloquium ad Christum,

OCCUPATIONES.

Reliquæ Diei.

I. Præter assignatas duas meditationes, tres alias occupationes suscipies, quarum prima est, ut consideres, quomodo erga varias Personas te gerere debeas.

Et I. quidem erga superiores tuos, puta Episcopum, Vicarium generalem, Decanum tuum, quibus merito summam *reverentiam*, ut Dei Vicarijs: *charitatem* ingenuam, ut Patribus Spiritualibus: & *obedientiam* promptissimam, ut optimis Pastoribus debes.

II. Erga Parochianos tuos, quos *amore universali* amplecti (id est, pauperum æquè ac ignobilium, quàm divitum & nobilium curam æqualem gerere) *Zelo prudente* (id est, ad finem intentum, nempe lucrum animarum, idoneo) *pacere* (videlicet verbum Dei prædicare, Sacramenta administrare, & in rebus ad fidem & statum pertinentibus instruere) & *vitâ* deniq; *exemplari* edificare, seu ad perfectionem Christianam excitare debes.

III. Erga *Domesticos*, quibus necessaria alimenta subministrare, onera servitij moderatè imponere, errores suaviter corrigere, & debitam mercedem fideliter solvere oportet.

IV. Erga *Vicinos, aliòsque non subjectos*, cum quibus oportet *pacifice vivere*; (id est, nullam quacunque ratione ledere) *promptè*, ubi necessitas aut charitas exigit, *subvenire* & *honorem* cujusque statui convenientem *exhibere*.

V. Erga *Hospites & peregrinos*, quos *benevolè excipere*, *liberaliter tractare*, & *jucundè cum ijs conversari* debes.

VI. Erga Pauperes, quos *suaviter alloqui*, ijsdem *sincerè compati*, & pro modulo *subvenire decet*.

VII. Erga Defunctos, quibus crebram recordationem, teneram commiserationem, celerem & copiosam subventionem impendere debes. Vide ergo, quomodo hæc omnia hæctenus præstiteris, & præstare deinceps velis.

II. Secunda occupatio consistet in specialibus officijs seu functionibus ad Proximum pertinentibus considerandis, quomodo scilicet ritè & fructuosè obiri debeant.

I. Itaque considera, quid in SS. Eucharistia, Sacramento præioso, admirando, salutifero, & omni suavitate reple-

to, in quo Christus Dominus divitiis sui amoris erga homines effudit, memoriam faciens suorum mirabilium, ut Concilium Tridentinum sess. 13. c. 2. loquitur, administrandum observare debeas, videlicet, ut I. illud in Ecclesia convenienter & decenter asservari cures. II. Ut Fidelibus rite sponditis promptè & reverenter illud ministres. III. Ut dignis ejusdem participationem constanter deneges; eaque in finem memorandam S. Chrysostomi ho. 88. in illa sententiam in mente habeas, quâ sic loquitur: *Ad eos, ministrantes, sermonem convertere necessarium est, ut cum studio hæc dona distribuatis: non parva etenim tenent vobis ultio, si quemquam ullius culpa conscius, hæmensa participem esse concedatis: sanguis ejus de manibus vestris exquiretur. Sive quis Dux militia sit sive Praefectus sive Princeps diademate coronatus, indignè autem acribus prohibe, majorem illo potestatem habes. Propterea Sacerdoti tali insignivit honore, ut talia discernatis: hæc vestra dignitas, hæc securitas, hæc omnis corona, non ut alienam splendidam tunicam circumventis induiti.*

II. Quid in Sacramento Baptismi observari oporteat, videlicet I. Ut quoniam hoc Sacramentum est janua ad Eternam vitam, ipsamque æternam vitam, nullus infans aut adultus absque hoc Sacramento decedere ex hac vita sinatur. II. Cæremoniæ in Rituali præscriptæ accuratè observentur, si necessitas aliud suadeat. III. Ut Parochiani, ac præcipue obstetrices tam de necessitate hujus Sacramenti, quam de illud administrandi bene informetur, idèoque in conversationibus occasio sumatur talia explicandi.

III. Quid in administratiõe Sacramenti Pœnitentiæ observare debeas; videlicet ut I. memineris te *Judicis* officium in hoc Sacramento exercere, atque ad eò studiosè procures, ut omnia, quæ ad legitimam absolutionem, sive ex parte Confessorij, sive ex parte pœnitentis requiruntur, accuratè præstentur. 2. Ut *Medicum* quoque Pœnitentis esse te memineris, idèoque non morbos duntaxat animæ, id est, peccata tollas, sed salutaria etiã contra relapsum remedia præscribas. 3. Ut *Doctorem* etiam pœnitentis esse te memineris; idèoque in ijs, quæ ad Sacramentum hoc ritè suscipiendum pertinent, tum in alijs capitibus ad statum cujusque spectantibus solent instruere illum studeas.

IV. Quid in Sacramento extremæ Unctionis observare debeas, videlicet 1. Ut, quantum erit in te, neminem adu-
lum & capacem sine hoc Sacramento discedere sinas; nam,
ut sapienter Episcopus Tritariensis in direct. Eccl. disc. ait,
quò magis languescit humanæ infirmitatis virtus, & unus-
quisque moriens ad ignotas sibi futuri sæculi vias ingredien-
tis, ob peccatorum suorum conscientiam, & abyssum judi-
corum Dei magis timet, magisque horret, eò magis sollici-
tus esse debet Pastorum & Sacerdotum eharitas, ut Christia-
nus quilibet in extremo illo agone contra omnes sarhanæ
insultus bene armatus sit, & in spem misericordiæ divinæ
bene erectus. 2. Ut non essentialia duntaxat hujus Sacra-
menti, sed ipsos etiam ritus in Rituali præscriptos studiosè
observes. 3. Ut de utilitate hujus Sacramenti bene Fideles
edoceas, vanamque illam persuasionem, quâ persuadent sibi,
perceptionem hujus Sacramenti esse accelerationem ad mor-
tem, efficaciter eripere studeas.

V. Quid in Sacramento Matrimonij administrando sit
observandum, scilicet 1. Ut, quò plures ob pravitatem ho-
minum irrepserunt abusus, eò diligentior cura adhibeatur,
ut omnia, quæ sive sacri Canones, sive Ritualia circa hoc Sa-
cramentum præscribunt, accuratè observentur. 2. Ut dili-
genter Parochianos tuos instruas, quâ intentione, reveren-
tiâ, ac puritate hoc Sacramentum suscipere debeant. 3. Ut,
ubi casus matrimonialis occurrerint, diligenter eos exami-
nes, nec tibi soli fidens, alios etiam in consilium advoces.

VI. Quid in Verbi divini prædicatione observandum sit,
videlicet 1. Ut materia sit selecta, & auditoribus bene ac-
commodata. 2. Ut ipsa quoque dispositio & elocutio non
obiter & perfunctoriè, sed magno studio & labore perfecta, ne
alioqui, sicut sine labore ascendis Cathedram, ita sine honore
descendas. 3. Ut finis præcipuus Concionis, qui est doce-
re & movere, ob oculos semper habeatur, atque adeò ad
eundem acquirendum omnes vires convertantur, & ipse et-
iam populus modum utiliter audiendi verbum divinum de-
veatur.

VII. Quid in Catechesi tradenda observandum sit, vide-
licet, I. Ut hoc munus unum ex præcipuis esse tibi persua-
deas, ideòque diebus præscriptis magnâ cum diligentia &
alacri-

alacritate obeas. 2. Ut varios modos excogites, quibus doctrinæ Catechetice instillari & inculcari possint. 3. Ut in ipsis etiam Concionibus apud Rusticos, vel alios plebeios habendis nonnunquam doctrinas ejusmodi Catechetice immisceas, atque ad illas liberis instillandas Parentes horteris.

VIII. *Quid in Egroorum Visitatione observandum sit*, videlicet I. Ut diligenter, cum charitas aut necessitas fuerit, visitentur. 2. Ut ad dolores & molestias infirmitatis æquo animo tolerandas efficaciter excitentur. 3. Ut ad Sacramentorum susceptionem, aliâque officia ad mortis articulum pertinentia ritè & alacriter præstanda disponantur.

IX. Denique, quid in conversatione privata cum hominibus sanis observandum sit, scilicet 1. Ut *rara* sit, ne cum in multiloquio non desit peccatum, experiaris, quod nonnemo conquestus est: *Quoties inter homines fuis, minor homo redij.* 2. Ut *sanata* sit, id est, bono fine suscepta, & ad salutem vitæ persuadendam, remotè saltem ordinata. 3. Ut sit *suavis* simul & *gravis*, hæc enim & gratam præcætionem & efficacem faciunt conversationem.

III. Tertia tandem occupatio iterum lectio spiritualis erit, tum libri ascetici præscripti; tum ex libello de imitatione cap. 10. l. 4. ut ex illius lectione ad sacrum quoties deinceps legendum accendaris. Proderit etiam pro corde hujus recollectionis triduana breviter se reflectere. An compendium quasi redigere potiora proposita & decreta quæ fecisti hoc triduo, & pro iisdem debitas Deo grates persolvere, ac gratiam ad eorum executionem necessariam commigitare.

TERTIUM EXEMPLAR
TRIDUANÆ RECOLLECTIONIS
Pro ijs, qui post curam Animarum aliquamdiu exercitam recolligere se desiderant.

Quantopere hæc recollectio necessaria sit ijs, qui curam Animarum susceperunt, Servator ipse Marc. 6. indicat, dum ad Apostolos suos velut primos Pastores animarum dixit: *Venite seorsum in desertum locum, & requiescite*